

Εθνικό Μετσοβίο Πολυτέχνειο

ΣΧΟΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧ. ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΤΟΜΕΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΙΚΡΟϔΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟϔΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

2η ΑΣΚΗΣΗ

Αχλάτης Στέφανος-Σταμάτης (03116149)

<el16149@central.ntua.gr>

Καπερώνη Φρειδερίκη (03116685)

<el16685@central.ntua.gr>

Μάιος 2020

Περιεχόμενα

1η	Άσκηση	1
2η	Άσκηση	4
3η	Άσκηση	6
4η	Άσκηση	12
5η	Άσκηση	13
6η	Άσκηση	15
7η	Άσκηση	18

1η Άσκηση

```
PART_A:
        IN 10H ;apenergopoihsh prostasia mnimis
        LXI H.0900H :arxiki 8esh mnimis
        MVI A, FFH ; arxikopoihsh regA me 255
SAVE_IN_MEM:
        MOV M.A : o A exei ton ari8mo pros apo8hkeusi
                  ;kai ton apo8hkeuw sthn 8esh mnimis
                  ;pou deixnei o H
        DCR A ; A <- A-1
        CPI 00H ;an ftasame sto A=0 telos
        JZ PART_B ; kai phgaine sto meros B
        INX H ;an oxi deikse thn epomenh 8esh mnimis
        JMP SAVE_IN_MEM ; kai phgaine pali ekei
PART_B:
        LXI H,0900H ;arxiki 8esh mnimis
        MVI D,00H; O D exei to plh8os twn 0
        MVI E,00H ;
        MVI C,08H ; O C metraei posa bits exoun
                   ; metri8ei mexri twra
LOAD_PART_B:
        MOV A,M ; diavase ton ari8mo apo tin mnimi
LOOP_PART_B:
        MOV B, A ; B voi8htiki metavliti
        MOV A,C; an ola ta bit tou ari8mou exoun
        CPI 00H; elegx8ei pigaine ston epomeno num
        JZ CHECK NEXT
        MOV A,B ; diaforetika
        RAL ; check to epomeno bit mesw tou carry DCR C ; mas menoun kata ena ligotera bits
                  ; gia check
        JC LOOP_PART_B ; an to bit einai 1 mhn
                          ; aukisieis to plh8os twn 0
        INX D : an to bit htan 0 aukise to
        ; pli8os twn 0
JMP LOOP_PART_B ;
                              ; kai pigaine ekei
CHECK_NEXT: ; edw pigainw an ola ta bit tou num
             ; exoun elegx8ei
        ; exoun elegx8ei
INX H; deikse thn epomenh 8esh mnimis
MOV A,H; fortwse sto A ton H
CPI OAH; des an exoun diavastei oloi oi num
JZ PART_C; an nai teleiwses
MVI C,08H; diaforetika elegkse to epomeno
        JMP LOAD_PART_B ; kai arxikopihse C kai A
PART C:
        LXI H,0900H ; arxiki 8esi mnimis
       MVI C,00H ; arxikopoisi tou C ; GIA TIN METRISI
IN_RANGE:
        MOV A,M ; diavase ari8mo apo mnimi
CPI 20H ; einai mikroteros tou 20H?
JC LOOK_NEXT ; NAI? tote koita ton next num
        CPI 71H; Einai megaluteros tou 70H?
        JNC LOOK_NEXT ; NAÎ? tote koita ton next num INR C ; An oxi eimai entos oriwn opote aukise
               ; to plh8os ton zitoumenwn ari8mwn
LOOK_NEXT:
        INX H ; deikse tin epomeni 8esh mnimis
        MOV A, H ; check an eidame olous tous num
        CPT OAH
        JZ TO_END ; An nai tote telos
        JMP IN_RANGE ; an oxi check next num
TO_END:
        END
```

Ας ελέγξουμε την ορθότητα του Α ερωτήματος.

Το αποτέλεσμα στην μνήμη του μικροϋπολογιστή μας είναι το εξής:

```
08F7 00 08F8 00 08F9 00 08FA 00 08FB 00 08FC 00 08FD 00 08FE 00 08FF 00 0900 FF 0901 FE 0902 FD 0903 FC
0904 FB 0905 FA 0906 F9 0907 F8 0908 F7 0909 F6 090A F5 090B F4 090C F3 090D F2 090E F1 090F
                                                                                              F0 0910
0911 EE 0912 ED 0913 EC 0914 EB 0915 EA 0916 E9 0917 E8 0918 E7 0919 E6 091A E5 091B E4 091C E3 091D E2
                                     DD 0923 DC 0924
091E
    F1 091F
             E0 0920
                    DF 0921
                             DE 0922
                                                     DB 0925
                                                              DA 0926
                                                                      D9 0927
                                                                              D8 0928
                                                                                      D7 0929
                                                                                               D6 092A
092B D4 092C D3 092D D2 092F D1 092F D0 0930 CF 0931 CF 0932 CD 0933 CC 0934 CB 0935 CΔ 0936 C9 0937 C8
0938 C7 0939
             C6 093A C5 093B C4 093C C3 093D C2 093E C1 093F
                                                              C0 0940
                                                                      BF 0941
                                                                              BF 0942
                                                                                      BD 0943 BC 0944
                                                                                                       BB
             B9 0947
                     B8 0948
                             B7 0949
                                     B6 094A
                                              B5 094B
                                                      B4 094C
                                                              B3 094D
                                                                      B2 094E
0945
     BA 0946
                                                                              B1 094F
                                                                                       B0 0950
                                                                                              AF 0951
                                                                                                       AE
0952 AD 0953
            AC 0954 AB 0955 AA 0956 A9 0957
                                             A8 0958
                                                      A7 0959
                                                              A6 095A A5 095B
                                                                              A4 095C A3 095D A2 095E
095F A0 0960 9F 0961
                     9E 0962 9D 0963
                                     9C 0964 9B 0965
                                                      9A 0966
                                                              99 0967
                                                                      98 0968
                                                                              97 0969
                                                                                      96 096A
                                                                                              95 096B
                                                                                                       94
096C 93 096D 92 096E 91 096E
                             90 0970 8F 0971 8E 0972
                                                      8D 0973
                                                              8C 0974
                                                                      8B 0975
                                                                              84 0976
                                                                                      89 0977
                                                                                               88 0978
                                                                                                       27
                                                                      7E 0982
0979 86 097A 85 097B 84 097C 83 097D 82 097E 81 097F
                                                      80 0980 7F 0981
                                                                              7D 0983 7C 0984 7B 0985 7A
0986
    79 0987
             78 0988
                     77 0989
                             76 098A
                                     75 098B
                                             74 098C
                                                      73 098D
                                                              72 098E
                                                                      71 098F
                                                                               70 0990
                                                                                               6E 0992
0993 6C 0994 6B 0995 6A 0996 69 0997 68 0998 67 0999
                                                      66 099A 65 099B
                                                                      64 099C 63 099D 62 099E 61 099F
09A0 5F 09A1 5F 09A2 5D 09A3 5C 09A4
                                     5B 09A5 5A 09A6 59 09A7
                                                                      57 09A9 56 09AA 55 09AB 54 09AC
                                                              58 09A8
                                                                                                       53
09AD 52 09AE 51 09AF 50 09B0 4F 09B1 4E 09B2 4D 09B3 4C 09B4 4B 09B5 4A 09B6 49 09B7 48 09B8 47 09B9 46
09BA 45 09BB 44 09BC 43 09BD 42 09BE 41 09BF 40 09C0 3F 09C1 3E 09C2 3D 09C3 3C 09C4 3B 09C5 3A 09C6 39
09C7 38 09C8 37 09C9 36 09CA 35 09CB 34 09CC 33 09CD 32 09CE 31 09CF 30 09D0 2F 09D1 2E 09D2 2D 09D3 2C
09D4 2B 09D5 2A 09D6 29 09D7 28 09D8 27 09D9 26 09DA 25 09DB 24 09DC 23 09DD 22 09DE 21 09DF 20 09E0 1F
09E1 1E 09E2 1D 09E3 1C 09E4 1B 09E5 1A 09E6 19 09E7 18 09E8 17 09E9 16 09EA 15 09EB 14 09EC 13 09ED 12
09EE
    11 09EF 10 09F0 0F 09F1 0E 09F2
                                     OD 09F3 OC 09F4 OB 09F5 OA 09F6 O9 09F7 O8 09F8 07 09F9
                                                                                              06 09FA 05
09FB 04 09FC 03 09FD 02 09FE 01 09FF 00 0A00 00 0A01 00 0A02 00 0A03 00 0A04 00 0A05 00 0A06 00 0A07 00
```

που είναι το ζητούμενο από την εκφώνηση της άσκησης.

Ας ελέγξουμε την ορθότητα του Β ερωτήματος.

Ο τροποποιημένος κώδικας έτσι ώστε να εκτυπώνεται το D:

```
JZ LEDS; an nai teleiwses
MVI C,08H; diaforetika elegkse to epomeno
JMP LOAD_PART_B; kai arxikopihse C kai A

LEDS:
MOV A,D
CMA
STA 3000H
END
```

Το περιεχόμενο του D:

Δηλαδή το D περιέχει τον αριθμό 8 (σε δεκαδικό σύστημα αρίθμησης).

Ο τροποποιημένος κώδικας έτσι ώστε να εκτυπώνεται το Ε:

```
JZ LEDS; an nai teleiwses
MVI C,08H; diaforetika elegkse to epomeno
JMP LOAD_PART_B; kai arxikopihse C kai A

MOV A,E
CMA
STA 3000H
END
```

Το περιεχόμενο του Ε:

LEDS:

Δηλαδή το Ε περιέχει τον αριθμό 0.

Άρα, ο DE περιέχει τον αριθμό (1024)10 , το οποίο είναι σωστό αφού γνωρίζουμε πως από το 0 έως το 2 8 - 1) υπάρχουν 2048 bits από τα οποία τα μισά είναι 0 και τα υπόλοιπα 1.

Ας ελέγξουμε την ορθότητα του Γ ερωτήματος.

Ο τροποποιημένος κώδικας έτσι ώστε να εκτυπώνεται το C:

JZ LEDS ; An nai tote telos JMP IN_RANGE ; an oxi check next num

LEDS:

MOV A,C CMA STA 3000H END

Το περιεχόμενο του C:

που είναι ο αριθμός 81.

Πράματι οι αριθμοί που βρίσκονται στο διάστημα $[(32)10, (112)10] \rightarrow [(20)16, (70)16].$

Πράματι οι αριθμοί που βρίσκονται στο διάστημα 32-112 μαζί με τους αριθμούς 32 και 112 είναι 81 στο σύνολο.

2η Άσκηση

```
INIT:
          MVI B,00H ; mesw twn bc orixoume thn MVI C,64H ; xronoka8isterisi isi me 100msec
START:
          LDA 2000H ; diavase input
          RAR ; check an to 1sb einai 0
JC START ; an den einai 0 diavase ksana
                      ; to input mexri na ginei 0
          ON: ; edw to 1sb einai 0
LDA 2000H ; diavase input
RAR ; elegxoume to 1sb
          RAR ; elegxoume to lsb
JNC OFF_TO_ON ; diavaze to input mexri
; to lsb na ginei 0
ON_TO_OFF:
                               ; edw to leb htan 1
                               ; kai exei anoiksei mia fora
; diavase to input
          LDA 2000H
          RAR ; elegxoume to lsb
JC ON_TO_OFF ; an einai akomi l tote
; diavase ksana to input
                               ;mexri na ginei 0
LED ON:
                  ; otan ftasw edw simainei oti to led
                   ; htan off meta on kai twra off
                   ; to push-button exei energopoih8ei
          MVI E,67H; giati 8elw sunolika 15sec kai
          ; uparxoun mikroka8isteriseis
MVI A,FFH ; gia na einai ola ta led off
DELAY:
          STA 3000H; kleise ola ta led
          CALL DELB; wait 100ms
CMA; gia na einai ola ta led on
STA 3000H; anoigoun ola ta led
CALL DELB; wait 100ms
          DCR E ; meiwse ton upoloipomeno xrono
         MOV A,E
CPI 00H; check an perasan ta 15sec
JZ LED_OFF; an perase kleise ola ta led
MOV A,D; an oxi, check an o diakoptis
CPI 00H;
          JZ LED_IS_ON ; an nai des pou einai o
         y diakoptis twra

CPI 01H ; einai off;

JZ DOWN_STATE; an nai des p eiani twra

CPI 02H ; exclume energopoinsei to
; push down button?
         JZ DOWN_UP_STATE ; an nai des pou einai twra
                          ;perasan 15 sec
;svise ta led
LED_OFF:
         MVI A.FFH
          STA 3000H
JMP START
                           ;programma sinexis leitourgias
LED_IS_ON:
LDA 2000H ; diavase input
          RAR ; des to lsb
JC DELAY ; o diakoptis anoikse kai 8a doume
                     ; an exei kleisei
; D<-D+1
         INR D
DOWN_STATE:
          LDA 2000H
RAR
         RAR
JNC DELAY; o diakoptis ekleise afou
; prwta eixe anoikse
          INR D
DOWN_UP_STATE:
LDA 2000H
          RAR
          JC DELAY ; to push-button einai on
UP_DOWN_STATE:
         JMP LED_ON ; opote ananewse ton xrono! END
```

Το αποτέλεσμα λοιπόν είναι αφότου ενεργοποιηθεί το push-button τα led του μικρουπολογιστη να αναβοσβήνουν με 100ms και αυτή η ενέργεια διαρκεί για συνολικά 15sec.

Αν ωστόσο ενεργοποιηθεί ξανα το push-down button τότε θα πρέπει να ανανεωθεί ο χρόνος των 15sec.

Έτσι λοιπόν αυτό που βλέπουμε είναι το εξής:

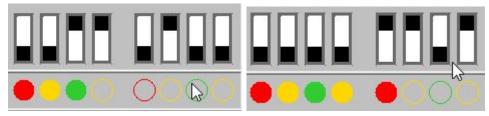
3η Άσκηση

Α Ερώτημα:

Το πρόγραμμα και τα αντιστοιχα σχόλια όπως γράφτηκε στο TSIK παρατίθεται παρακάτω:

```
PART_1:
START:
       LDA 2000H ; read input
       RAL ; check bit8
       JC TURN_1 ; if bit8=1 turn 1 led
RAL ; check bit7
       JC TURN_2 ; if bit7=1 turn 2 led
       RAL ; check bit6
       JC TURN_3 ; if bit6=1 turn 3 leds
       RAL ; check bit5
       JC TURN_4 ; if bit5=1 turn 4 leds
RAL ; check bit4
       JC TURN_5 ; if bit4=1 turn 5 leds
       RAL ; check bit3
       JC TURN 6 ; if bit3=1 turn 6 leds
       RAL; check bit2
JC TURN_7; if bit2=1 turn 7 leds
       RAL ; check bitl
       JC TURN_8 ; if bitl=1 turn 8 leds
       MVI A, FFH ; else all leds turned of
       STA 3000H
       JMP START ; programma sunexoun leitougias
TURN_8:
       MVI A,00H ; gia na anoiksoun ola ta led
       STA 3000H
       JMP START ; programma sunexous leitougias
                 ; antisoixa ta upoloipa
      MVI A,01H
       STA 3000H
       JMP START
TURN_6:
       MVI A, 03H
       STA 3000H
       JMP START
TURN_5:
       STA 3000H
       JMP START
TURN_4:
        MVI A, OFH
        STA 3000H
        JMP START
TURN_3:
       MVI A,1FH
STA 3000H
        JMP START
TURN_2:
       MVI A, 3FH
        STA 3000H
        JMP START
TURN 1:
       MVI A, 7FH
        STA 3000H
        JMP START
END
```

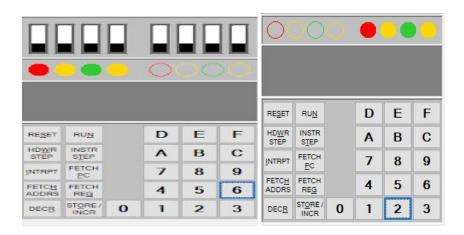
Και μερικά παραδείγματα που δειχνουν την ορθή λειτουργία του προγράμματος μας:

Β Ερώτημα:

```
PART2:
START:
       CALL KIND ; read keyboard
       CPI 01H ; an einai to 1
       JZ LSB
                 ; tote anoikse ta lsb
       CPI 02H ; an einai to 2
       JZ LSB ; tote anoikse ta lsb
CPI 03H ;klp
       JZ LSB
       CPI 04H
       JZ LSB
       CPI 05H ; an einai to 5
       JZ MSB ; tote anoikse ta msb
CPI 06H ; klp
       JZ MSB
       CPI 07H
       JZ MSB
       CPI 08H
       JZ MSB
       MVI A, FFH; an den dw8ei kati svista led
       STA 3000H
       JMP START ; kai kane sunexeia loop mexri
                 ; na dw8ei
LSB:
       LXI B,01FAH ; stall=500ms
       MVI D,04H ; counter epeidi 8elw 4 fores
                   ; na naoigokleisoun ta led
LOOP LSB:
       MVI A, OFH
                    ; anoikse ta 4 lsb
       CMA
       STA 3000H ; anoikse ta
CALL DELB ; wait 500ms
       MVI A, FFH
                                                Ι
                  ; svista ola
; wait 500ms
; ekana mia epanalispi
       STA 3000H
       CALL DELB
                    ; meiwse cntr kata ena
       MOV A,D ; fortwse to cntr sto A
JNZ LOOP_LSB ; an den midenistike ksanakane
                     ; tin diadikasia me ta led
       JMP START
                     ; alliws phgaine sto start
MSB:
       LXI B, 01FAH ; stall= 500ms
       MVI D,04H
LOOP MSB:
                     ; akrivws antisoixa
                     ; mono pou anoigw ta 4 msb
       MVI A, OFH
       STA 3000H
                      ; edw anoigw ta 4 msb
       CALL DELB
       MVI A, FFH
       STA 3000H
       CALL DELB
       DCR D
       MOV A, D
       JNZ LOOP MSB
       JMP START
END
```

Πράγματι βλέπουμε την επιθυμητή λειτουργία στο task. Βλέπουμε τα led να αναβοσβήνουν και στις παρακάτω φωτογραφίες φαίνεται όταν κάνουμε screenshot οταν τα led ηταν οn για την αντίστοιχη κατηγορία.

Γ Ερώτημα:

```
IN 10H
                           IN 10H
MVI A,10H
STA 0B00H
STA 0B01H
STA 0B02H
                                                    ; Κενό στα δεξιότερα 7-Segments
                           STA OBO3H
                           STA 0B04H
STA 0B05H
LXI D,0B00H
CALL STDM
CALL DCD
                          MOV H, A

MVI A, FEH ; 1111 1110

CALL READ_COLS

CPI 06H ; 110

JZ DIS_IN_ST ; Εμφάνιση κατάλληλου κωδικού

CPI 05H ; 101

JZ DIS_F_PC ; Display Fetch PC
 START:
READ_LN_0:
READ_LN_1: MVI A,FDH ; 1111 1101

CALL READ_COLS
CPI 06H ; 110

JZ DIS_RUN
CPI 05H ; 101

JZ DIS_FETC_REG
CPI 05H ; 011

ZD DIS_FETC_ADD
                           CPI 03H ; 011
JZ DIS_FETC_ADR
READ_LN_2: MVI A,FBH ; 1111 1011
CALL READ_COLS
CPI 06H ; 110
JZ DIS_0
CPI 05H ; 101
JZ DIS_ST_INC
CPI 05H ; 011
JZ DIS_INCR
                        MVI A, F7H ; 1111 0111 CALL READ_COLS CPI 06H ; 110 JZ DIS_1 CPI 05H ; 101 JZ DIS_2 CPI 03H ; 011 JZ DIS_2 ; 011 JZ DIS_2
 READ_LN_3:
                           JZ DIS_3
                         MVI A, EFH ; 1110 1111
CALL READ_COLS
CPI 06H ; 110
JZ DIS_4
CPI 05H ; 101
JZ DIS_5
CPI 03H ; 011
JZ DIS_6
 READ_LN_4:
                              MVI A, DFH ; 1101 1111 CALL READ_COLS
READ_LN_5:
                               CPI 06H
JZ DIS 7
                                                           ; 110
                               CPI 05H
JZ DIS_8
CPI 03H
                                                           ; 101
                                                          ; 011
                               JZ DIS_9
                              MVI A,BFH ; 1011 1111 CALL READ_COLS
 READ_LN_6:
                                                      ; 110
                               CPI 06H
JZ DIS_A
CPI 05H
                                                          ; 101
                               JZ DIS_B
CPI 03H
JZ DIS_C
                                                         ; 011
                              CALL READ_COLS
CPI 06H ; 110
 READ_LN_7:
                               JZ DIS_D
CPI 05H
                                                           ; 101
                               JZ DIS_E
CPI 03H
                                                          ; 011
                               JZ DIS_F
                              MOV A, H
JMP KEEP_DISPLAY
```

```
; Διαβόζει τις στήλες της γραμμής που έχει οριστεί στον A
; Αποθηκεύει τα 3 ψηφία στον A
STA 2800H ; Ενεργοποίηση Γραμμής
LDA 1800H ; Ανάγγωση στηλών
MVI B,07H ; Μάσκα 0000 0111
ANA B ; Αποθηκεύσει στον A τα τρία ψηφία
 READ_COLS:
  CONT:
                                             RET
                                           MVI A,86H
JMP DISPLAY
MVI A,85H
JMP DISPLAY
MVI A,84H
JMP DISPLAY
  DIS_IN_ST:
  DIS_F_PC:
  DIS_RUN:
  DIS_FETC_REG: MVI A,80H
JMP DISPLAY
JMP DISPLAY
DIS_FETC_ADR: MVI A,82H
JMP DISPLAY
DIS_SI_INC: MVI A,83H
JMP DISPLAY
DIS_INCR: MVI A,81H
JMP DISPLAY
DIS_0: MVI A,00H
JMP DISPLAY
  DIS_1:
                                             MVI A,01H
JMP DISPLAY
 DIS_2:
                                            MVI A,02H
JMP DISPLAY
MVI A,03H
JMP DISPLAY
 DIS_3:
                                            MVI A, 04H
JMP DISPLAY
MVI A, 05H
JMP DISPLAY
MVI A, 06H
JMP DISPLAY
MVI A, 07H
JMP DISPLAY
MVI A, 07H
JMP DISPLAY
MVI A, 08H
JMP DISPLAY
MOV B, A
RRC
RRC
DIS_4:
   DIS_5:
  DIS_6:
  DIS_7:
  DIS_8:
  DIS_9:
  DIS_A:
   DIS_B:
  DIS_C:
  DIS_D:
  DIS_E:
  DIS_F:
  DISPLAY:
                                                                                       ; Δημιουργία αντιγράφου
; Απομόνωση MSB HEX ψηφίου
                                             RRC
RRC
ANI OFH
                                                                                       ; Μάσκα 0000 1111
; Αποθήκευση αριστερότερου ψηφίου
                                             STA OBOSH
                                             MOV A,B
ANI OFH
STA OBO4H
                                                                                       ; Απομόνωση LSB HEX ψηφίου
; Μάσκα 0000 1111
                                             LXI D, OBOOH
CALL STDM
CALL DCD
  MOV A,B

JMP START

KEEP_DISPLAY: LXI D, OBOOH

CALL STDM

CALL DCD

JMP START
```

END

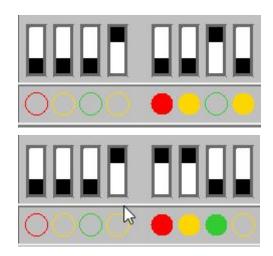
Και παρακάτω παρατίθενται ορισμένα run της εφαρμογής μας:

4η Άσκηση:

```
START:
       LDA 2000H ; read input
       MOV H, A
; X | Y | AND | OR | XOR
;010101010
; 0 | 1 | 0 | 1 | 1
; 1 | 0 | 0 | 1 | 1 ; 1 | 1 | 1 | 0
GATE1_OR:
       ANI 03H
       CPI 00H ; Compare with 0000 0000
JNZ OR_1 ; An kai ta dio bit !0 then 1
       MVI B,00H; diaforetika 0
       JMP GATE2 AND
OR_1:
       MVI B,01H
GATE2_AND:
       MOV A, H
       ANI OCH
       CPI OCH
       JZ AND 1 ; compare with 0000 1100 MVI C,00H ; an kai ta dio bit=1 then 1 JMP GATE3_OR ; else 0
AND 1:
       MVI C,02H
GATE3_OR:
       MOV A, H
       ANI 30H
                     ; compare with 0000 0000
       CPI OOH
                     ;an kai ta dio bit=0 then 1
;else 0
       JNZ OR 2
       MVI D,00H
       MVI L,00H
       JMP GATE4_XOR
OR_2:
       MVI D,04H
                      ; vale 1 sth swsti 8esh
                     ; Store it kai sthn epomeni
; thesi
       MVI L,08H
GATE4_XOR:
       MOV A, H
       ANI COH
                     ; compare with 1100 0000
       CPI COH
                     ; an kai ta duo bit=1 then 1
       JZ AND 2
                     ; else 0
;8a perasoume ws input sti xor
       MVI E, OOH
       MOV A, E
       XRA L
                      ;to result ths and kai or
       MOV E, A
       JMP RESULT
AND_2:
       MVI E,08H
                     ; vale 1 sth swsti 8esh
       MOV A, E
       XRA L
       MOV E.A
RESULT:
       SUB A ; A=0
       ADD B ; pros8ese diadoxika ta results
       ADD C
       ADD D
       ADD E
       ANI OFH ; sta 4msb vale 0
       STA 3000H
       JMP START
END
```

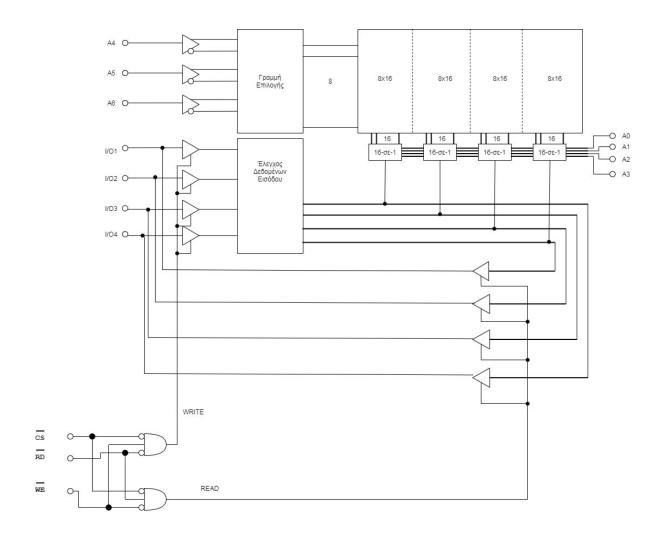
Και παρακάτω παρατίθενται ορισμένα run της εφαρμογής μας:

5η Άσκηση:

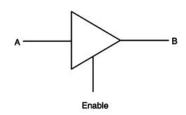
SRAM 128x4 bit

Η μνήμη είναι 128 x 4 bits. Η τετραγωνική διάταξη αποτελείται από 8x64 στοιχεία μνήμης. Από τον πίνακα της μνήμης επιλέγεται με βάση τις γραμμές διεύθυνσης A4-A6 μία από τις 8 γραμμές ($2^3=8$). Ο δεύτερος αριθμός, το 4, δηλώνει σε πόσα ίσα μέρη θα είναι χωρισμένη η μνήμη κι ο πρώτος αριθμός, το 128, δηλώνει πόση χωρητικότητα μνήμης έχει το κάθε μέρος. Άρα η μνήμη θα κατακερματίζεται σε 4 μέρη, των 128 bits το καθένα. Κάθε μέρος είναι ένας δισδιάστατος πίνακας με γραμμές και στήλες. Προφανώς το μέγεθος του πίνακα αυτού, πρέπει να ισούται σταθερά με 128 ανεξάρτητα από την κατανομή των γραμμών και των στηλών. Ο λόγος είναι ότι το 128 είναι βασική προϋπόθεση εξ αρχής. Γίνεται φανερό πως οι γραμμές κι οι στήλες μπορούν να κατανεμηθούν με πολλούς τρόπους. Επιλέχθηκε η διάταξη 8x16 για κάθε μέρος. Το πλήθος των γραμμών ισούται με 8 και των στηλών με 16. Η επιλογή αυτή επέφερε την χρήση πολυπλεκτών 16 - σε - 1. Επίσης επέφερε την χρήση 3 bits για τον προσδιορισμό της διεύθυνσης των γραμμών (2 3) και 4 bits για τις στήλες. Τέλος, το γεγονός των 4 μερών επιβάλλει την ύπαρξη και 4 σημάτων Ι/Ο για κάθε μία από αυτές. Παρατίθεται η εσωτερική οργάνωση της μνήμης:

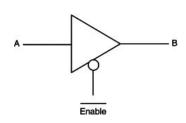

Γραμμές $\overline{CS}$, $\overline{WE}$, $\overline{RD}$

Να σημειωθεί ότι όταν $\mathbf{n}$ είσοδος $\overline{CS}$ ισούται με $\mathbf{1}$, απομονώνει τόσο την είσοδο όσο και την έξοδο, σύμφωνα μα τον παρακάτω πίνακα τιμών για τρισταθή πύλη (tristate buffer). Εν αντιθέσει, όταν $\mathbf{n}$ είσοδος αυτή ισούται με $\mathbf{0}$, "ενεργοποιείται" η συσκευή και η λειτουργία εισόδου/εξόδου.

Enable	Α	В
0	0	z
0	1	z
1	0	0
1	1	1

Enable	Α	В
0	0	0
0	1	1
1	0	z
1	1	z

Λειτουργία ανάγνωσης:

 $\overline{WE}$, $\overline{RD}$

Για να γίνει ανάγνωση (προφανώς $\overline{CS}=\mathbf{0}$), πρέπει $\overline{RD}=1$ και $\overline{WE}=0$, ώστε να ενεργοποιηθεί η δεξιά τετράδα τρισταθών αντιστροφέων και να περάσουν τα bits A0-A3 στις εξόδους 1-4 αντίστοιχα.

Λειτουργία εγγραφής:

Για να γίνει ανάγνωση (προφανώς $\overline{CS}=\mathbf{0}$), πρέπει $\overline{RD}=\mathbf{0}$ και $\overline{WE}=\mathbf{1}$, ώστε να ενεργοποιηθεί η αριστερή τετράδα τρισταθών αντιστροφέων και να γίνει εγγραφή των εισόδων $\mathbf{1}-\mathbf{4}$ στα bits $\mathbf{A}\mathbf{0}-\mathbf{A}\mathbf{3}$

6η Άσκηση:

Στο σύστημα μνήμης γίνεται χρήση του μΕ 8085, άρα για την αναπαράσταση δεδομένων απαιτούνται 8 bits και για τις διευθύνσεις το πολύ 16 bits. Οι 3 γραμμές ελέγχου είναι οι WR(εγγραφή στη μνήμη), RD (ανάγνωση από τη μνήμη) και IO/M(είσοδος-έξοδος(1) ή μνήμη(0)). Η διεύθυνση της συγκεκριμένης θέσης μνήμης δηλώνεται στο bus διευθύνσεων.

H ROM έχει συνολικά μέγεθος 6KBytes = 4KBytes + 2KBytes = (2^11 + 2^12) · 8bits $\rightarrow$ χρειαζόμαστε 13 bits. Άρα, η μνήμη ROM χρησιμοποιεί τα bits A0-A12.

H RAM έχει συνολικά μέγεθος 10KBytes = 8Kbytes + 2KBytes = (2^13 + 2^11)*8bits $\rightarrow$ χρειαζόμαστε 14 bits. Άρα, η RAM χρησιμοποιεί τα bits A0-A13.

¹ Πίνακας τιμών για τρισταθή πύλη με επίτρεψη θετικής λογικής (πάνω) και αρνητικής λογικής (κάτω).

Από τον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε πως 2 μένουν αχρησιμοποίητα, τα A14 και A15, τα οποία αξιοποιούνται από τον αποκωδικοποιητή για την επιλογή του ολοκληρωμένου της υλοποίησης, ως ανεστραμμένες είσοδοι ενεργοποίησης $\overline{E1}$ και $\overline{E2}$ του αποκωδικοποιητή. Τα υπόλοιπα bits χρησιμοποιούνται για την επιλογή μνήμης.

Σελιδοποιούμε κατά 2Κ (συνολικά 8 σελίδες των 2Κ), 1 σελίδα αντιστοιχεί στην ROM1-2K, 2 σελίδες η ROM2-4K, 1 σελίδα η SRAM1-2K και 4 σελίδες η SRAM2-8K. Συνεπώς, επιλέγω τις γραμμές All-Al3 ώς 3-άδα εισόδων στον αποκωδικοποιητή 3 σε 8.

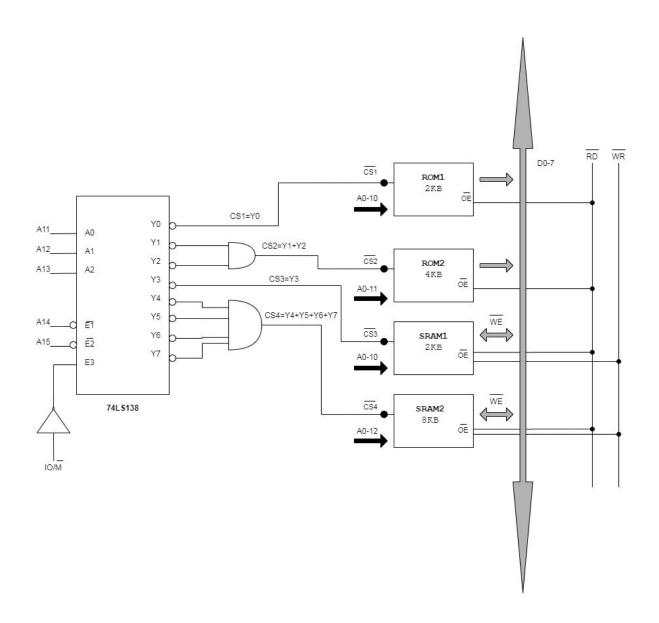
Προφανώς επειδή αναφερόμαστε σε μνήμη χρειαζόμαστε και το $IO/\overline{M}$ από το διάδρομο ελέγχου. (όταν αναφερόμαστε σε μνήμη θέλουμε 0, ενώ για E/E θέλουμε 1 σαν είσοδο)

- ROM1: $2K = 2^{11}$, άρα χρησιμοποιούμε 11 γραμμές διευθύνσεων, A0-A10
- ROM2: $4 \text{K} = 2^{12}$, άρα χρησιμοποιούμε 12 γραμμές διευθύνσεων, 40-411
- RAM1: $2K = 2^{11}$, άρα χρησιμοποιούμε 11 γραμμές διευθύνσεων, A0-A10
- RAM2: $8K = 2^{13}$, άρα χρησιμοποιούμε 13 γραμμές διευθύνσεων, A0-A12

Ο χάρτης μνήμης για RAM και ROM είναι ο εξής:

A15	A14	A13	A12	A11	A10	A9	A 8	A7	A6	A 5	A4	А3	A2	A1	A0	Address	Memory
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0000Н	ROM1-2Kx
0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	07FFH	8
0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0800н	ROM2-4Kx
0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17FFH	8
0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1800н	SRAM1-2K
0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1FFFH	×8
0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2000Н	SRAM2-8K
0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	ЗЕГЕН	x8

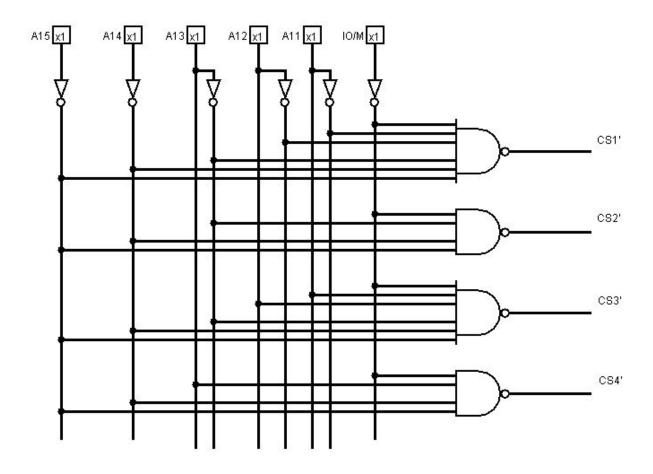
α) χρήση αποκωδικοποιητή 3:8 (74LS138) και λογικές πύλες,

(β) μόνο λογικές πύλες

Να σημειωθεί ότι επειδή έγινε χρήση του προγράμματος logisim τα συμπληρώματα $\overline{CS1}$, $\overline{CS2}$, $\overline{CS3}$, $\overline{CS4}$ αντικαταστάθηκαν με τα CS1', CS2', CS3', CS4' λόγω της αδυναμίας του λογισμικού να αποτυπώσει την "-".

Αποτυπώνουμε **μόνο τον αποκωδικοποιητή** σε λογικές πύλες καθώς τα υπόλοιπα στοιχεία (κουτιά ROM, RAM κτλ) δεν αλλάζουν.

$$\bullet \quad \text{ROM1:} \quad \overline{CS1} = \overline{\overline{A_{11}} \cdot \overline{A_{12}} \cdot \overline{A_{13}} \cdot \overline{A_{14}} \cdot \overline{A_{15}} \cdot \overline{M}} \; , \quad \text{apoú} \quad A_{11} = A_{12} = A_{13} = A_{14} = A_{15} = 0 \\$$

• ROM2:
$$\overline{CS2} = \overline{\overline{A_{13}} \cdot \overline{A_{14}} \cdot \overline{A_{15}} \cdot \overline{M}}$$
, agoú $A_{13} = A_{14} = A_{15} = 0$

$$\bullet \quad \mathbf{RAM1}: \quad \overline{CS3} = \overline{A_{11} \cdot A_{12} \cdot \overline{A_{13}} \cdot \overline{A_{14}} \cdot \overline{A_{15}} \cdot \overline{M}} \; , \quad \text{apoú} \; A_{13} = A_{14} = A_{15} = 0 \quad \text{kal} \quad A_{11} = A_{12} = 1$$

$$\bullet \quad \mathbf{RAM2}: \quad \overline{CS4} = \overline{A_{13} \cdot \overline{A_{14}} \cdot \overline{A_{15}} \cdot \overline{M}} \; , \quad \mathrm{apoú} \, A_{14} = A_{15} = 0 \quad \mathbf{kai} \quad A_{13} = 1$$

7η Άσκηση:

Εφόσον μας παρέχονται:

- ROM των 16KBytes
- RAMs των 4Kbytes
- RAMs των 8Kbytes

και έχουμε ανάγκη για συνολικά 16KB ROM (4KB και 8KB) και για συνολικά 16KB RAM, θα τεμαχίσουμε την ROM σε δύο μέρη (4 και 8KB),

και θα χρησιμοποιήσουμε και τις 2 RAMS που έχουμε στη διάθεση μας, και πρέπει αμέσως μετά το τέλος της διεύθυνσης της RAM 4KB, να ξεκινά η RAM 8KB.

Στο σύστημα μνήμης γίνεται χρήση του μΕ 8085, άρα για την αναπαράσταση δεδομένων απαιτούνται 8 bits και για τις διευθύνσεις το πολύ 16 bits. Οι 3 γραμμές ελέγχου είναι οι WR(εγγραφή στη μνήμη), RD (ανάγνωση από τη μνήμη) και $IO/\overline{M}$ (είσοδος-έξοδος(1) ή μνήμη(0)). Η διεύθυνση της συγκεκριμένης θέσης μνήμης δηλώνεται στο bus διευθύνσεων.

- Η ROM έχει συνολικά μέγεθος 16KBytes = 2¹⁴ · 8bits →
   χρειαζόμαστε 14 bits. Άρα, η μνήμη ROM χρησιμοποιεί τα bits
   AO-A13.
- Η RAM1- 4KBx8 έχει συνολικά μέγεθος 4KBytes = 2^{12} · 8bits $\rightarrow$ χρειαζόμαστε 12 bits. Άρα, η RAM χρησιμοποιεί τα bits AO-A11.
- Η RAM2- 8KBx8 έχει συνολικά μέγεθος 8KBytes = 2^{13} · 8bits $\rightarrow$ χρειαζόμαστε 13 bits. Άρα, η RAM χρησιμοποιεί τα bits AO-A12.

Από τον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε πως 1 μένει αχρησιμοποίητο, το ${f A15}$, το οποίο αξιοποιείται από τον αποκωδικοποιητή για την επιλογή του ολοκληρωμένου της υλοποίησης, ως ανεστραμμένη είσοδος ενεργοποίησης $\overline{E2}$ του αποκωδικοποιητή. Τα υπόλοιπα bits χρησιμοποιούνται για την επιλογή μνήμης.

Σελιδοποιούμε κατά 4Κ (συνολικά 7 σελίδες των 4Κ), 1 σελίδα αντιστοιχεί στην ROM1-2K, 1 σελίδα η RAM1-4K, 2 σελίδες η RAM2-8K και 3 σελίδες η ROM1-12K. Συνεπώς, επιλέγω τις γραμμές A11-A13 ώς 3-άδα εισόδων στον αποκωδικοποιητή 3 σε 8.

Προφανώς επειδή αναφερόμαστε σε μνήμη χρειαζόμαστε και το $IO/\overline{M}$ από το διάδρομο ελέγχου. (όταν αναφερόμαστε σε μνήμη θέλουμε 0, ενώ για E/E θέλουμε 1 σαν είσοδο)

Τα Chip Enables έχουν ώς εξής:

- $\bullet \quad \overline{CE1} = \overline{Y_0} \cdot \overline{Y_4} \cdot \overline{Y_5} \cdot \overline{Y_6}$
- $\bullet \quad \overline{CE2} = \overline{Y}_1$
- $\bullet \quad \overline{CE3} = \overline{Y_2} \cdot \overline{Y_3}$

Για την θύρα εισόδου, ένα εξωτερικό κύκλωμα αποκωδικοποίησης συνδυάζει τα σήματα $\overline{RD}$ και $IO/\overline{M}$ και τη διεύθυνση της θύρας και παράγει έναν μοναδικό παλμό επιλογής συσκευής εισόδου, για την θύρα εισόδου.

Ομοίως, για την θύρα εξόδου δεδομένων, εξωτερικό λογικό κύκλωμα αποκωδικοποίησης συνδυάζει τα σήματα $\overline{WR}$ και $IO/\overline{M}$ και τη διεύθυνση της θύρας εξόδου και δημιουργεί έναν μοναδικό παλμό επιλογής συσκευής εξόδου για την θύρα εξόδου. Επειδή εδώ χρειαζόμαστε μόνο μία θύρα εισόδου και μία θύρα εξόδου, προφανώς δεν χρειάζεται αποκωδικοποιητής διευθύνσεων. Το σήμα ελέγχου $IO/\overline{M}$ συνδυάζεται με το σήμα $\overline{RD}$ για να δημιουργήσει ένα σήμα ενεργοποίησης εισόδου $\overline{E-IN}$ και με το σήμα $\overline{WR}$ για να δημιουργήσει ένα σήμα ενεργοποίησης εξόδου $\overline{E-OUT}$.

Για την υλοποίηση της πόρτας εξόδου, χρησιμοποιείται ένας μανδαλωτής (ολοκληρωμένο 74LS373), ενώ για την υλοποίηση της πόρτας εισόδου χρησιμοποιείται ένας tri-state buffer (ολοκληρωμένο 74LS540).

Ο χάρτης μνήμης του μΥ-Σ 8085 είναι ο κάτωθι:

A15	A14	A13	A12	A11	A10	A 9	A 8	A7	A 6	A 5	A4	A 3	A2	A1	A 0	Address	Memory
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0000н	ROM1
0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	OFFFH	FIRST 4KB 8
0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1000н	RAM1-
0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1FFFH	4KBx8
0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2000Н	RAM2-
0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	ЗЕГЕН	8KBx8
0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4000H	ROM1
0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6FFFH	LAST 12KB

και για τις θύρες Ε/Ε:

A1	5	A14	A13	A12	A11	A10	A 9	A8	A7	A 6	A 5	A4	A 3	A2	A1	A 0	Address	1/0
0		1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7000н	Θύρα εισόδου
0		0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	70н	Θύρα εξόδου

Όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα, για τις θύρες θα χρησιμοποιήσουμε μόνο λογικές πύλες στη σχεδίασή μας. Συγκεκριμένα για την είσοδο, θα χρειαστούμε εκτός από τα σήματα RD και $IO/\overline{M}$, τις γραμμές διευθύνσεων A0-A15 (για 7000H) με ανεστραμμένες όσες αντιστοιχούν στο λογικό "0". Ομοίως, για την έξοδο, θα χρειαστούμε εκτός από τα σήματα WR και $IO/\overline{M}$, τις γραμμές διευθύνσεων A0-A7 (για 70H) με ανεστραμμένες όσες αντιστοιχούν στο λογικό "0".

Το πλήρες μΥ-Σ 8085 είναι το εξής:

